

Fen Ö?retmen Adaylar?na Yönelik Yap?land?rmac? Yakla??m Görü? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Ö?retmen Adaylar?na Yönelik Yap?land?rmac? Yakla??m Görü?
Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21760>

Özet

Bu ölçek, **fen öğretmen adaylarına** eğitimde **yapılandırmacı yaklaşım** hakkındaki görüşlerini, inançlarını ve pedagojik eğilimlerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir tutum ölçeğidir. Ölçeğin geliştirme süreci, kapsam geçerliliği için uzman görüşlerinin alınması, detaylı madde analizi, faktör analizi ve kapsamlı güvenirlik çalışmaları içermiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin tek boyutlu bir yapı sergilediği ve yüksek düzeyde güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Ölçek, öğretmen adaylarının öğrenme ve öğretme süreçlerine dair modern pedagojik yaklaşımlar ne derece benimsediğini psikometrik olarak ölçmeyi hedefler. Elde edilen veriler, öğretmen eğitimi programlarının yapılandırmacı felsefeyi aktarmadaki başarısını değerlendirmek için kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler

Yapılandırmacı Yaklaşım, Öğretmen Adayı, Fen Eğitimi, Görüş Ölçeği, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Bal, A. G., Kesercioğlu, T., Evrekli, E., Şenel, D.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, fen bilgisi öğretmenliği programında öğrenim gören **fen öğretmen adaylarına**, öğrenme ve öğretme süreçlerine dair **yapılandırmacı yaklaşım** felsefesini ne ölçüde benimsediklerini ve bu yaklaşıma yönelik inançlarının gücünü belirlemektir. Bu tespit, eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek ve aday öğretmenlerin pedagojik inançlarındaki değişimleri izlemek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, öğretmen yetiştirme kurumlarına, adayların sahip oldukları inanç sistemlerini tespit etme ve bu inançların yapılandırmacı pedagoji doğrultusunda geliştirme konusunda geri bildirim sağlama işlevi görmektedir.

Yapı

Ölçek, eğitim psikolojisindeki merkezi bir teori olan **yapılandırmacı yaklaşım** (Constructivism) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bilginin öğrenci tarafından pasifçe alınması yerine, aktif olarak deneyimler ve sosyal etkileşimler yoluyla inşa edildiği inancını kapsar. Ölçek, bu pedagojik inançların gücünü ve tutarlılığını tek bir faktör altında değerlendirmek üzere tasarlanmıştır.

Ölçek toplam 30 maddeden oluşmakta olup, tüm maddeler yapılandırılmış öğrenme ortamları, öğrenci merkezli roller ve bilginin doğası gibi konulara odaklanarak tek bir genel tutum boyutunu temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirilmesi sırasında kapsamlı geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. İlk aşamada, maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne derece temsil ettiğini belirlemek amacıyla kapsam geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman değerlendirmeleri sonrasında madde havuzu düzenlenmiştir.

Daha sonra, yapı geçerliliğini incelemek üzere madde analizi ve **faktör analizi** yöntemlerine yer verilmiştir. Bu analizler, ölçeğin fen öğretmen adaylarının yapılandırılmış görüşlerini tutarlı bir şekilde ölçtüğünü doğrulamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla çeşitli güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğe ilişkin **Cronbach Alfa** güvenirlik katsayısı oldukça yüksek bir değer olan ".97" olarak hesaplanmıştır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin yüksek derecede homojen olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin tutarlılığını değerlendirmek için testi yarılama (Split-Half) güvenirlik katsayısı kullanılmış ve bu değer ".93" olarak bulunmuştur. Bu yüksek güvenirlik değerleri, ölçeğin bilimsel çalışmalarda kullanılabilirliğini güçlü bir şekilde desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla açılmış **faktör analizi** gerçekleştirilmiştir. Analizler doğrultusunda, ölçeğin tek bir faktörden meydana geldiği belirlenmiştir. Bu tek faktörlü yapı, ölçeğin teorik temeliyle uyumludur ve ölçülen yapıların tek boyutluluğunu desteklemektedir.

Belirlenen bu tek faktör, ölçeğin toplam varyansının yaklaşık **%51.18**'ini açıklamaktadır. Bu oran, tek boyutlu bir ölçek için kabul edilebilir ve güçlü bir açıklama gücü teşkil etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: Görüş Ölçeği (Attitude Scale)

Kullanılabilir Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon: Fen Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Üniversite öğrencileri (Genellikle 18-24 yaş arası)

Popülasyon Detayları: Üniversitelerin Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği programında öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: 5'li **Likert tipi** derecelendirme kullanılmıştır (Kesinlikle Katılıyorum'dan Kesinlikle Katılmıyorum'a).

Anahtar Kelimeler

Yapılandırılmacı Yaklaşım, Öğretmen Eğitimi, Pedagojik İnançlar, Fen Eğitimi, Psikometrik Özellikler, Görüş Ölçeği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ertuğ Evrekli

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: eevrekli@gmail.com

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2009

İzinler ve Ücret: Ölçek akademik bir dergide yayımlanmıştır. Kullanım izinleri ve potansiyel ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Ertuğ Evrekli ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Balçm, A. G., Kesercioğlu, T., Evrekli, E. ve Şnel, D. (2009). Fen Öğretmen Adaylarına Yönelik Yapılandırılmacı Yaklaşım Görüş Ölçeği: Bir Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması. *İstanbul Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 79-92.

Makalenin orijinaline bu bağlantıdan erişilebilir: efdergi.inonu.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: fen-ogretmen-adaylarina-yonelik-yapilandirmaci-yaklasim-gorus-olcegi-toad.pdf

Fen Ö?retmen Adaylar?na Yönelik Yap?land?rmac? Yakla??m Görü? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddesi, ölçe?in toplam 30 maddesinden sadece bir örnektir ve orijinal dilinde korunmu?tur.

Tek boyut 30 madde:

Yap?land?rmac? yakla??mda ö?renilen bilgiler kal?c? olur.

ARABPSYCHOLOGY.COM